

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 peti
a Din 2., do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3., večji inserati peti
vrsta Din 4. — Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. — Slovenski Narod
velja mesečno v Jugoslaviji Din 12., za inozemstvo Din 25. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo
Ljubljana, Knaflcova ul. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8. — CELJE, Kocenova ul. 2. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c., tel. št. 26. — Jesenice, Ob kolodvoru 101. —
Račun pri pošt. ček. zavodu v Ljubljani št. 10.351.

MUSSOLINIJEV POLOŽAJ OMAJAN?

V vladu bosta vstopila zaupnika dvora in vojske, da kontrolirata delo vlade — Več premalo zanesljivih prefektov bo izmenjenih — Značilni komentarji francoskega tiska

Pariz, 6. avgusta. r. O nemirih v okoliščini Milana je francoski tisk zabeležil samo vesti fašističnega tiska. Po teh vestih je bilo mnogo krvavih spopadov med fašisti in protifašisti v Claretu, Turu in v Sesto San Giovanni. Dočim so fašistični listi o incidentih v Claretu poročali še precej podrobno, so bila poročila o spopadih v Turu in v Sesto San Giovanni zelo pomanjkljiva in pičla. Razen kratke beleške nekega milanskega lista ni prišlo o tem v javnost ničesar več. Znano pa je, da je bilo pri teh spopadih mnogo ranjenih, ni pa znano ali je kdo pozneje umrl.

»Tamps« potrjuje svoje prve informacije, da so bile zaradi teh incidentov izvršene aretacije v masah. Italijanska cenzura je zabranila listom o tem vsako poročilo, a italijanska vlada je ukrenila stroge mere proti širjenju vsekakor alarmantnih vesti, zlasti vesti o stavkah, spopadih in o pobegu celih množic preko italijanske meje. Zato so italijanski listi zanikali vesti, da je v zadnjih dneh mnogo italijanskih delavcev pribežalo preko meje v Francijo ter da so jih fašistični milicioniki na begu preganjali. Pri tem je

bilo pobitih več beguncev, zlasti žensk. »Paris Midi« objavlja sedaj obširno listo beguncev, ki so prišli v zadnjem času preko meje. »Matin« naglašja, da je število beguncev v zadnjem času nenavadno naraslo ter da je italijanska vlada zelo v skrbeh, ker ne beži v Francijo samo civilno prebivalstvo, marveč tudi vojaštvo. Zaradi tega so bili na francosko-italijanski meji koncentrirani močni oddelki fašistične milice, a v obmejni coni je bilo aretiranih mnogo ljudi, zlasti takih, o katerih so fašisti sumili, da se pripravljajo na beg. Nekateri izmed aretirancev so obojeni na več mesece ječe, četudi niso zagrešili ničesar, marveč samo to, ker so osumljeni, da so hoteli pobegniti iz Italije.

Kar se tiče stavk v raznih podjetjih, je izdala italijanska vlada uradni demant, toda pri tem se skrbno izogiba, da bi demantirala vesti o zadnjih spopadih in o incidentih, ki so se pripetili na meji z množičnimi begunci. Iz tega sklepa francoski tisk, da je postal položaj v Italiji zelo resen. V tem prepričanju ga potrjuje zelo poziv, ki ga izdal glavni tajnik fašistične stranke Turatti

in v katerem poudarja, da morajo biti vsi pravi fašisti pripravljeni, ker da fašistična revolucija še ni končana in da je treba v osmem letu fašističnega režima skrbeti za to, da bodo protifašistični elementi, ki zopet dvigajo glave, zadeti z vso silo zakona, a če treba, tudi z mečem.

Po drugih poročilih iz Rima postaja položaj čim dalje bolj resen. V zadnjem času se celo v nekaterih fašističnih krogih opažajo razdori in razprtije. Zatrjuje se, da Mussolini nima zaupanja v nekatere prefekte, ki jih bo zaradi tega, kakor izve »Liberté«, odstavil. Razen tega namerava Mussolini v kratkem izvršiti preobnovo fašistične vlade. V vladu bi vstopila bivši tajnik stranke Farinazzi in maršal Radoglio, ki bi bila neke vrste zaupnika dvornih in vojaških krogov v fašistični vladi.

Vodstvo italijanske socialistične stranke, ki ima sedaj svoj sedež v Parizu, je sprejelo resolucijo, v kateri pozdravlja italijansko delavstvo ter mu obljublja podporo druge internacionale v borbi, ki se je začela v Italiji proti fašizmu.

Nemčija se oborožuje za vojno s Poljsko

Ogromni izdatki za oboroževanje nemške vojske — Preložitev glavne oporišča vojne mornarice v Baltsko morje in koncentracija čet na poljski meji

Varšava, 6. avgusta. d. »Kurier Varšavski« objavlja daljši članek nekega nemškega publicista, ki živi izven nemških meja, o nemških vojnih pripravah na vzhodni meji. Po informacijah tega publicista so izdatki za nemško vojsko dvakrat večji, kakor za poljsko. Vrhovno poveljstvo nemške državne brambe mrzlično oborožuje nemško vojsko, ki potroši za nabavo najmodernejšega orožja petkrat večje vsote, kakor pa poljska vojska.

Vodilni krogi v nemški državni brambi so trdno uverjeni, da se bo posrečilo Nemčiji pridobiti svoj stari ugled med drugimi državami samo tedaj, če bo nemška vojska zopet tako močna, kakor je bila pred podpisom versailleske pogodbe. Zaradi tega skušajo z vsemi sredstvi spopolniti njeno moč in z raznimi triki obiti določila versailleske mirovne pogodbe o omejitvi oboroževanja nemške vojske.

To oboroževanje je naperjeno predvsem proti Poljski, kar je potrdil tudi objavljeni memorandum vojnega ministra, generala Grönerja o potrebi gradnje nove oklopne križarke, ki je pred časom vzbudil toliko pozornosti svetovne javnosti. Novi dokazi za to pa so, da je predložila nemška vojna mornarica svoje glavno oporišče v Baltsko morje in koncentracija večine nemških garnizij ob vzhodni meji, kjer se neprestano vrše razni vojaški manevri, z nalozami kot obramba v slučaju poljskega vpadu in izvedba hitre ofenzive z motoriziranimi divizijami na poljski teren. V nekem razgovoru o proračunu nemškega vojnega ministrstva je izrecno naglasil vojni minister (Fischer), da se izvršeni vsi ti ukrepi v sporazumu z zunanjim ministrstvom.

Katastrofalna suša v Ameriki

V 20 državah so uničeni vsi poljski pridelki — Zaradi pomanjkanja krme morajo živino na debelo klati — Nevarnost gozdnih požarov

Newyork, 6. avgusta. Zaradi silne vročine, ki pritiska v srednji in južni Ameriki že več tednov, je nastala zlasti v pokrajinah takozvanega žitnega pasu katastrofalna suša, ki je povzročila ogromno škodo. Žitna polja in ostale kulture so popolnoma ožgane, pašniki pa tako osušeni, da so velike črede živine brez krme. Mnogo živine je poginilo, drugo pa morajo na debelo klati, ker bi sicer propadla. Prizadetih je zlasti 20 držav, v katerih bodo morali poklati vso živino, ker primanjkuje krme.

Druga nič manjša nevarnost grozi zaradi suše od gozdnih požarov. Gozdni požari se pojavljajo v vedno večjem številu ter se širijo z bliskovito naglico. Gašenje je deloma zaradi ogromne vročine, deloma pa zaradi pomanjkanja vode in ljudi skoro nemogoče. Prostrane farme so skoro docela uničene, tako da so nekateri farmerji ob vse premoženje.

Komunistična ofenziva na Kitajskem

Komunisti koncentrirajo svoje čete in se pripravljajo za napad na Hankov — Grozodejstva ropajočih čet

Peking, 6. avgusta. Komunistična akcija postaja na Kitajskem vse bolj močna. Komunisti zbirajo v okolici Hankova močne vojaške čete in se pripravljajo za napad na Hankov. Nacionalistična vlada je zaenkrat brez moči in ni izključeno, da bo Hankov v najkrajšem času zaseden po komunističnih četah, s čemer bi bil sam Nanking zelo ogrožen.

Položaj nacionalistične vlade je tembolj kritičen, ker ni med njenimi generali pravega soglasja in tudi s severno Kitajsko ni prišlo do sporazuma. Komunistične čete počenjajo velika grozodejstva; more in požigajo, kjer le morejo. Kitajske oblasti v Fukienu v južni Kitajski so pred kratkem prejele omot, v katerem so bili ženski prsti. Roparji so ujeli pred petimi tedni angleški misijonarki miss Edith Nettleton in miss Harrison. Ker so se najbrž naveličali čakati odkupnine, so odre-

zali miss Harrison prst in ga poslali z grožnjo, da bodo sledile še nadalje pošiljave, ako ne bo odkupnina v kratkem izplačana. Uradno poročilo o teh grozovitostih še ni prispelo. Angleško zunanje ministrstvo je dalo nalog, da se vse stori za osvobodjenje nesrečnih misijonark.

Nanking, 6. avgusta. Po uradnem poročilu so nacionalistične čete zopet zasedle mesto Cangsa, ki so ga zavzeli v nedeljo komunisti. V bližini Pukova je neki kitajski vojak prebodel z bajonetom miss Herane. Ranjenko so odpeljali v kritičnem stanju v bolnico. Napadalec je zbežal.

Washington, 5. avgusta. AA. Kitajska nacionalistična vlada je povabila vlado Združenih držav, naj odstrani svoje državljane iz Hankeouja, ki je pred tem, da vderejo vanj komunistične tolpe.

Vihar opustošil vso Benecijo

Najhujše so prizadete Benetke same — Škoda znaša mnogo milijonov — Tuji trumoma zapuščajo Italijo

Trst, 6. avgusta. Za Italijo in italijanski tujski promet je letošnje poletje naravnost katastrofalno. Najprej potres, potem neurje, nato kobilice, pa zopet potres in nova neurja, so skoraj docela onemogočila razvoj tujškega prometa, dasiravno je Italija baš letos upala na povečan poset ter je izdala težke milijone za reklamo v inozemstvu. Dočim je prvi ciklon opustošil severozapadno Italijo, je, kakor se zaradi prekinjenih telefonskih zvez izve šele sedaj, minulo nedeljo opustošil sličen orkan skoro vso Benecijo, zlasti pa Benetke same. Vihar je z nepojmljivo silo divjal in puščal, tako da je bila cvetoča pokrajina v par urah spremenjena v puščavo, a kraji so izgledali, kakor da bi nad njimi vršala najhujša topovska bitka. Vihar je bil tako močan, da je na morju dvigal vodo visoko v zrak in jo nato pljusnil na kopno, kjer so zaradi tega nastale praveč poplave. Na Lidu je odneslo vse kopalnice naprave. Hotel »Bella Venetia« je skoraj razvalinal. Vse šipe na oknih so razbite, streho pa je veter odnesel neznanu kam. Najhujše je prizadet hotel »Casa Rossa«. Vihar je odrgal streho, začel rušiti zidove, a iz sob v gornjih nadstropjih je odnesel celo pohištvo. V

borovem gozdiču je veter poruval vse dreve, nosil cela drevesa po zraku kakor slamo in jih lomil kakor šibice. »Pension Adria«, kopalnice »Alberona« in frančiškanski samostan so hudo prizadeti. Vse zgradbe so ostale brez strehe, a voda je med silnim nalivom prodrla v notranje prostore in vse poplavlila. Izpred restavracije »Angela Sjarpe« je veter odnesel vse mize in stole ter jih pometal v morje. Med tujci, ki so se v času katastrofe mudili v Benetkah in na Lidu, je nastala nepopisna panika. Čim se je neurje nekoliko poleglo, je vse zapuščalo hotele in bežalo na kolodvor, da se čimprej preseli iz Italije. Sprva se je mislilo, da je bilo pri katastrofi mnogo ranjenih. Ugotovljeno je, da so bile ranjene samo štiri osebe, dočim so drugi pravčasno zbežali na varno, večinoma v kletne prostore. Neki avtobus, ki ga je neurje zalotilo na odprtem polju, je veter zagrabil in odnesel več sto metrov daleč po zraku in ga nato treščil na tla, kjer se je popolnoma razbil. Šofer in potniki so še pravčasno poskakali iz vozila in zbežali v bližnjo hišo. Vihar je opustošil skoro vso Benecijo. Škoda znaša mnogo milijonov lir.

Velik požar v Marseillesu

Pogorela je največja predilnica — Mnogo žensk, ki se niso mogle pravočasno rešiti, je našlo smrt v plamenih

Pariz, 6. avgusta. Včeraj popoldne je izbruhnil požar v eni največjih predilnic v Marseillesu. Ogenj se je širil tako naglo, da se delavke, ki so bile zaposlene v gornjih prostorih, niso mogle pravočasno rešiti. Nekaj so jih rešili gasilci z lestvicami, okrog 20 žensk pa je našlo smrt v plamenih. Omamljene od dima so se zgrudile po

stopniščih, kamor gasilci zaradi ognja niso mogli prodreti. Tovarna je pogorela do tal. Izpod kadečih se razvalin so potegnili do večera šest grozno ožganih trupel. Koliko žrtve je še pod razvalinami, še ni znano. 12 delavk je bilo z zelo nevarnimi poškodbami prepeljanih v bolnico.

Borba med kaznenci

Newyork, 6. avgusta. AA. Snoči so se sprli v tukajšnji kaznični črni in beli kaznjenci. Spor je nastal radi uporabe igrišča. Borba je zavzela tako ljute oblike, da je bilo mnogo kaznjencev težko ranjenih. Sprta tabora je pomirilo šele redarstvo, ki je prispelo s strojnimi in z bombami, ki proizvajajo solze.

Titulescu se vrača v Bukarešto

Budimpešta, 6. avgusta. g. Bivši rumunski zunanji minister in sedanji poslanik v Londonu Titulescu je na poti v Bukarešto iz Benetk prispel danes semkaj. Na kolodvoru je imel daljši razgovor z rumunskim poslanikom v Budimpešti. Kakor se je izvedelo, bo Titulescu posredoval v zakonskem sporu med kraljem Karolom in njegovo sporogo.

Generalna stavka v Franciji

Pariz, 6. avgusta. g. Paroli za stavko, ki so jo izdale socialistične delavske organizacije, se je delavstvo odzvalo le deloma. Izmed 120.000 delavcev v lillskem industrijskem okraju je pričelo stavkati samo 40.000 delavcev. v Roubaixu je bilo treba zaradi ustavitve dela izmed 209 tovarn popolnoma ustaviti obrat v 54, deloma pa v 36. V industrijskem kraju Haluill je prišlo do resnih spopadov s policijo, pri katerih je bil težje ranjen en strážnik in nekaj delavcev. V Lilleu se položaj ni zboljšal.

Trgovinska pogodba med Rumunijo in Madžarsko

Budimpešta, 6. avgusta. g. Pogajanja za sklep rumunsko-madžarske trgovske pogodbe so tik pred zaključkom. Tajnik rumunske delegacije Toica je odpotoval v Bukarešto, da bi dobil pristanek rumunske vlade glede zadnjih še spornih vprašanj.

Stalin kolektivizira dalje

Moskva, 6. avgusta. Po podatkih poljedelskega komisarijata, bo ustanovila vlada 235 novih državnih gospodarstev, ki bodo segala 5 milijonov hektarjev. Do leta 1931 bodo popolnoma kolektivizirali žitno produkcijo. Posejani bodo 104 milijone hektarjev, to je za 15 milijonov hektarjev več kot minulo leto.

Italija odklanja prispevke za potresnike

Praga, 6. avgusta. g. Lastnik znanega cirkausa Kludskega je poslal italijanskim občinam, ki jih je zadel potres, darilo 5000 Kč. Znesek je Italija zavrnila s kratko pripombo, da bo italijanska država sama pokrila škodo zadnje potresne katastrofe.

Veliki odpust delavcev v Rumuniji

Bukarešta, 6. avgusta. g. V petrolejski rafineriji v Prahovu je bilo včeraj zopet odpuščenih večje število delavcev, tako da je bilo doslej odpuščenih že nad 4000. Oblastva so ukrenila vse potrebno, da preprečijo nemire. V Prahovo so bili odposlani močni oddelki vojaštva in orožništva. Do sedaj ni prišlo nikjer do incidentov.

Dve železniški nesreči

London, 6. avgusta. Včeraj se je ponesrečil ekspresni izletniški vlak, ki vozi med Birminghamom in obalskim kopališčem. Na postaji Preston je trčil na lokalni vlak. K sreči je ekspresni vlak med vožnjo skozi postajo zmanjšal brzino, sicer bi bila katastrofa nedogledna. 11 oseb je bilo težko ranjenih, 40 pa lahko. Nesrečo je zakrivil prometni uradnik, ki je pozabil pravilno postaviti signal.

Berlin, 5. avgusta. Po vestih iz Moskve se je pripetila na postaji Zverskaja huda železniška nesreča. Dva vlaka sta trčila na odprti progi ter se popolnoma razbila. Doslej so potegnili izpod razvalin 25 mrtvih in 22 težko ranjenih.

Roparski napad na Fairbanksa

(ali filmska reklama?)

Newyork, 6. avgusta. Ko se je vračal znameniti filmski igralec Douglas Fairbanks s svojo ženo domov v Santi Monici v Kaliforniji, ga je napadel na stopnicah oborožen ropar, ki je zahteval denar. Fairbanks ga je mirno vprašal, kaj želi. Ropar je ponovil svojo zahtevo in Fairbanks mu je dal 100 dolarjev. Potem je ropar odšel s svojima dvema tovarišema, ki sta stala v veži. Blizu roparjev so ležale v sobi dragocenosti Mary Pickfordove, ki jih cenijo na 200.000 dolarjev. Edino prisotnosti duha in Fairbanksovi hladnokrvnosti se je zahvaliti, da je ušel ta plen roparjem.

Justifikacija francoskega morilca

Pariz, 6. avgusta. s. V Quinperu v Bretagni je bil danes usmrčen morilec Le Foch, ki je umoril neko vdovo in njeno hčerko. Ko so zločincu davi sporočili, da se je približala ura smrti, je bil popolnoma miren in je izjavil kratko, da je v redu. Nato je prisostvoval maši spil čašico žga-

nia, pokadil cigareto in se dal odvesti na morišče. Ko je zagledal galjotino, se je zrušil skoraj nezavesten, tako da so ga morali rablji napol mrtvega vleči pod sekuro.

Proces proti rumunskim atentatorjem

Bukarešta, 6. avgusta. d. Prihodnje dni se bo pričela razprava proti atentatorjem na državnega podtajnika Angelesca. Zaradi atentata se bo moralo zagovarjati več oseb, ki jih je organiziral Zelet Codreanu.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize: Amsterdam 22.705. — Berlin 13.455 — 13.485 (13.47). — Bruselj 7.8872. — Budimpešta 9.8905. — Curih 1094.4 — 1097.4 (1095.9). — Dunaj 795.55 — 798.55 (797.05). — London 274.54. — Newyork 56.24. — Pariz 221.76. — Praga 167.13. — Trst 295.24.

INOZEMSKÉ BORZE.

Curih. Beograd 9.1275. — Pariz 20.2325. — London 25.05125. — Newyork 514.15. — Milan 26.935. — Bruselj 71.97. — Madrid 57.30. — Dunaj 72.73. — Sofija 3.73. — Praga 15.25. — Varšava 57.70. — Budimpešta 90.25. — Bukarešta 3.06125.

Stavbno gibanje v mestu in predmestjih

Zida se toliko, da morajo dovažati opeko celo iz Prekmurja in Karlovca.

Ljubljana, 5. julija.

Po geslu: »Svoj dom je boljši od zlatega korca«, se v mestu, zlasti pa še v njegovi neposredni okolici pridno zidajo večje in manjše hiše. Zida se toliko, da na stavbiščih primanjkuje opeke, dasi se dovažata zidna opeka tudi iz Karlovca in Prekmurja.

Na Jegličevi (prej Ahacjevi) cesti že blizu Masarykove ceste je sezidana enonadstropna hiša Fr. Zaforkarja. Vzdani so že okenski okviri in podboji. Trenutno se stene zunaj ometavajo, znotraj pa so že gotove. V tej večji stavbi bodo stanovale stranke v nizkem in visokem pritličju, v prvem nadstropju in pa pod streho. Hiša stoji na gramoziem svetu in budo stanovanja povsem suha in zdrava. Zidarska dela dovršuje Zidarska zadruga. V dobrem mesecu ali kaj bodo dokončana tudi mizarska, pečarska, pleskarska in slikarska dela in se stranke vse- lijo.

V Vodmatu med Ciglarjevo ulico in južno železnico je skoro že dozidana enonadstropna hiša občinske tajnice Marije Potokar. Te dni se je postavilo ostrešje. Notranost poslopja je dobro izrabljena. Za stanovanje je določeno nizko in visoko pritličje, prvo nadstropje in podstrešje. Zdaj se vzdavajo okenski okviri in ometavajo notranje stene. Stanovanja bodo v dveh mesecih gotova in porabna. Stanovalec ne bo nadlegoval cestni prah, kar je vselej velika vrednost. Zidarska dela izvršuje stavbno podjetje Dukič in drug.

V bližini železnice med Zaloško cesto in južno železnico rase iz njiv novo naselje. Zdaj je tam v delu pet stanovanjskih poslopij. Blizu Raišpove lične domačije si gradi mošanski pismonoša Miloš Šerc svoj dom. Poslopje je v grobem sezidano in pokrito. Napeljava je žica za električno razsvetljavo in vodovod je tudi že gotov. Stanovanje bo v nizkem in visokem pritličju in pod streho. V dobrem mesecu bo hiša porabna. Zidarska dela izvršuje stavb-

no podjetje Dukič in drug.

Nekoliko naprej si je napravil svoje ognjišče Josip Ravnik, železniški uslužbenec v pokou. Zidovje je od zunaj ometano, na ravni strehi so kleparji ravnokar dovršili svoje delo. V tleh ne bo stanovanja, ampak bodo prostori porabljeni za pralnico, kleti in dvorane. Sobe bodo pa v visokem pritličju in v prvem nadstropju. Doslej je Ravnikova domačija največja hiša v tem novem naselju. Šestnajst metrov globok dvorjak daje dobro pitno vodo. Zidarska in vsa ostala dela bodo gotova v dveh mesecih, bržkone pa še prej.

Ravnikova sosedba bo gospa Kušar. Njena hiša je zrasla že do prvega nadstropja. Sobe bodo v nizkem in visokem pritličju ter v prvem nadstropju. Podstrešnega stanovanja pa ne bo, ker bo imelo poslopje ravno streho, ki pa stane več kakor navadno poševno ostrešje. Gospa Kušar bo pod svojo streho že pred jesenjo. Tole in Ravnikovo moderno hišo zida stavbnik inž. Ivan Tornago.

Nekoliko dalje so zidariji zaposleni z ometavanjem zidu okoli pritlične hiše g. Trtnika, ki ima službo v tramvajski remizi. V njegovem domu bodo stanovanja v nizkem in visokem pritličju in pod streho. Vsa dela bodo v enem mesecu gotova in se gospodar z ženo in otroki vseli pod svoj krov semkaj sredi polja, kjer jim bodo vse okrog cvetele poljske cvetlice in prepevali škripančki. Zidanje ima v rokah zidarski mojster Jerko.

V Samovi ulici, ki se izliva v Suvoborsko ulico v bližini železnice tira v Šiški, izvršuje zidarska dela zidarski mojster D. Battelino pri visokopritlični hiši M. Berganta. Kleparska dela na strehi so dokončana, okenski okviri in podboji vzdani, stene do malega od zunaj in od znotraj ometane. Stanovanja v nizkem in visokem pritličju in pa pod streho bodo porabna pred prvim septembrom. V Samovi ulici ne bo avtobusnega prometa in zato nadležnega prahu tudi ne.

Ostali so nam spomini

Zadnje dni je bila vsa Ljubljana na nogah. Saj ni čuda, ko smo pa gasili z gasilci vse, kar se je dalo. Zdaj kar ne moremo pozabiti tega gašenja. Stalnim in vsem drugim gasilcem vsa čast, da znajo tako junaško gasiti. Sicer pa kar priznamo, da so bili fantje sila dostojanstveni, samo ena izjema je potrdila pravilo. Star mož je že bil, šel je po Kongresnem trgu počel med množico manifestantov, kakor bi bil i sam na višku gasilskega navdušenja in omamljenosti. Vsi drugi pa kot rečeno so bili moški in fantje, da so naše ceste kar ječale pod njihovimi nogami. Posebno eden je bil možak, da je nekaterim dekletom kar sapa zastajala ob pogledu nanj. Korakal je kot sam sultan s krasno kučmo na glavi. Dekleta so vzklizala: »Joj, ta je pa res fejš!« Kučma je bila kar nekam ponosna na svojega debelozavega gospodarja. On pa, da ste ga videli! Koke, noge — bogume jugoslovenske, pleča kraljevičev Marka, v očeh junaštvo majke Jugovičev, Seveda je imel tudi lep trebuh, kot se spodobi. Sploh, in z eno besedo, bil je živa narodna vršina, dokaz, kako je redilno naše zelje in fižol, da o kranjskih klobasah sploh ne govorimo.

Bil je pa še eden izredno originalen junak. Slisal sem, da so ga krstili za kojega pastirja: res, junak je bil, trobil je s svojim fogom — kozji menda ni bil, to ni seveda samo po sebi nič junaškega — ampak on je trobil gospodom stražnikom in drugim takim avtoritetam — kar na ušesa, najbrž jih je hotel s tem posebno počastiti. Pa so se tudi čutili počaščeni, kar vtrela so se in sukali, češ, če je kdo videl... O, seveda je videl...

Vsega pa itak ne morem povedati, saj sem videl toliko in toliko teh prekrasnih čudežev — kratka, gasilci so res kampakci. In koliko jih je bilo! Vsi so bili celi junaki — stari in mladi, korakali so, da smo jim kar mahali z vseh balkonov in oken z vsem, kar smo imeli pri rokah. Bili smo tako navdušeni, da smo večkrat celo pozabili na življenje! Tudi neka sobarica je bila vsa iz sebe od navdušenja. Tako ji je pritisnila kri v glavo, da je začela mahati kar z metlo, ko so zabobneli bobni in zapele trompete ob koraku fantov od fare. Res, kakor z metlo je mahala in še z moko povrh, tako, kakor bi blagoslovljala ves božji svet, na katerem je včas tako fletno in lepo.

Pa ni bilo samo za nežni spol lepo in fletno. Tudi moški ne moremo pozabiti — Saj je že nekaj časa po tem, pa še vedno nam uhajajo vroče želje za stasito Čehinjo. Kar vnuemali smo se, anipak baš ob nepravem času: gasilci so kampakci, pa znajo vsak ogenj ob svojem času pogasiti, čeprav ne gori. Da pa še vendar tli, bolj skrito sieser, pa tem bolj peče. In so bile še samarice! Nekoliko so bile res tanke, ampak je le čudno, da se nismo spomnili omedle- vi, nikomur ni postalo slabo, čudo pre-

čudno. Samaritanke bi ga negovale. Pravijo, da so zelo dobro izveščane. Zdaj je prepozno, le kesanje ni! Človek bi se zjokal od teh spominih; bilo je lepo, pa smo sami krivi, da ni bilo še lepše. Ne vem, če se naša dekleta tudi kesajo. Dvornim, Pri sru so mi, pa jim privoščim vse blagodati tega sveta.

Da, hitro, prehitro vse mine. To je edino: spomini so ostali. Zdalj bo pa dolčas vsem — starim in mladim. Tudi tistim je dolčas, ki so šli gledat ognjemet na Bellevue. Ja, tam je bilo šele fletno, da nikoli tega. Šele gasilci so nam morali pokazati sredstvo, s katerim se dajo Ljubljančani zdravit iz zasnoposti. Ognjemet ima to čudodelno moč. Če bi se Šmarina gora dvignila in odjadrala na Jošta ali Golico, bi ne šlo gledat njenega izleta toliko Ljubljančanov vseh treh spolov. Doma so bili samo stari nad 80 let in pod 1 leto. In pa kar je ob takih prilikah poglavito — če ni treba plačati vstopnine, je vsaka stvar stokrat bolj zanimiva. Ob poti na Bellevue je plot in na tem plotu je kar mrgolelo zastojanje. Pa je nekemu gospodu spodrsnilo, zdrknil je s plotu in si raztrgal nove hlače. Nič ne de — je menil — kaj hlače, samo da ni bilo treba dati kovača za vstopnico. Pa naj še kdo reče, da naši ljudje niso praktični.

Da, ostali so nam samo spomini. Naši gasilci so pa le fantje od fare. Ljubljana jim je hvaležna, da je lahko tako junaško gasila.

Zadovoljen purgar.

Dajte otrokom igrišče!

Za vse skrbimo pri nas, vsakemu društvu radi pomagamo, če le moremo, samo za otroke, ki so naša up in naša nada, je tako malo poskrbljeno, da nas mora biti pred vsem svetom naravnost sram. Težko bi našli na svetu po številu prebivalcev Ljubljani enako mesto, ki nima prostora, kjer bi se lahko otroci poletili igrali, kakor ga nima Ljubljana. Društvo Atena si sicer v tem primeru prizadeva storiti vsaj nekaj, toda to prizadevanje ne more zmanjšati žalostnega dejstva, da je v Ljubljani vprašanje otroškega igrišča odnočno narka, kamor bi mame počele vodile otročiče, popolnoma zanemarjeno. Otroškega igrišča v pravem pomenu besede Ljubljana sploh nima. Da je pa nujno potrebno, nam ni treba še posebej dokazovati. Vse matere z malimi otročiči čutijo ta nedostatek in vse bi bile mestni občini od sreča hvaležne, če bi jim čimprej preskrbela primeren prostor, kjer bi se otročiči lahko igrali in solnčili, ne da bi bili izpostavljeni oblakom prahu in pa vedni nevarnosti, da jih nahruši hudi mož — v osebi strogega paznika, ki mora paziti, da otroci tirovskih nasadov ne poškodujejo. Naravnost mučno je gledati, kako se vajajo nedolžni otročiči v tirovskih nasadih po prahu in kako morajo matere paziti, da ne zaidejo otročiči v igračami na travo, ker jih sicer paznik po svoji uradni dolžnosti ozmerja.

Čudimo se, da mestna občina doslej še ni resno razmišljala o tem za Ljubljano zelo perečem vprašanju. Tako zvano otroško igrišče za tirovskim gradom vendar ne more biti preteza, da to važno vprašanje spi. Saj menda ni pametnega človeka, ki bi trdil, da je dotični prostor, ki je vedno v senci in navadno še vlažen, primeren za otroško igrišče. Prostor, kjer bi lahko uredili pravo otroško igrišče s peskom in travo in kjer bi bilo dovolj solnca in čistega zraka, bi se pa v Ljubljani prav lahko našel. Treba je samo malo dobre volje in pa ljubezni do otrok, na katere tako radi gradimo svojo bodočnost. Skrajni čas je že, da se mestna občina zagne in stori v tem pogledu svojo dolžnost.

Prijatelj otrok.

Radio Ljubljana in sokolska predavanja

V »Slovenskem Narodu« se naročnik pritožuje, da Radio Ljubljana ne objavlja v svojem listu redno vsakokratne teme iz Sokolstva. K temu moram omeniti, kaj se je pripetilo meni.

Z dekretom z dne 28. maja t. l. sem bil za 29. julija določen kot predavatelj s temo »Plebiscitna obletnica in Sokolstvo«. Ker sem prosil, naj se to predavanje vrši vsaj štirinajst dni pozneje, sem prejel od saveza odgovor dne 9. julija, da je predavanje Radiu že javljeno in da ni mogoče ničesar več izpremeniti. Predavanje sem tedaj sestavil in dne 23. julija javil Radiu, da bom 29. julija predaval o omenjenem predmetu ter opisal v kratkih obrisih snov predavanja. Mislim, da je vse v redu in sem se tem bolj začudil, ko sem čital v časopisih 27. julija, da bo predaval profesor Kolar o temi »Prosveta v Sokolstvu«, ne pa jaz. Obrnil sem se takoj naslednji dan na br. dr. Fuxa, ki predavanja odreja, in zvedel, da sem določen jaz in da naj grem predavat.

Nato sem se peljal 29. julija v Ljubljano, a ob določen uri je prišel v Radio tudi profesor Kolar iz Kranja, ki je bil po časopisnih objavah na programu. Povedal mi je, da je imel dekret za predavanje že za 22. julija, ker pa je tri dni zaporedoma čital v listih, da predava nekdo drugi, določenega dne ni šel v Ljubljano. Gledala sva se in vpraševala, kdo je pravi predavatelj dotični dan. Na izrecno Kolarjevo željo sem predaval jaz, on pa je sedel pri meni in me poslušal.

Tu je na vsak način treba napraviti red. Je že itak značilno, da moramo hoditi v Ljubljano, ki je natrpna z inteligenco, ima univerzo in sto drugih kulturnih institucij, predavati z deželo, še manj pa je treba, da bi se pripeljal predavatelj zastoji, ali pa da radi napačnih objav v listih izostane.

Prosim merodajne faktorje pri Savezu za zadevo preiščejo in spravijo v red.

J. Špicar.

— Stanovanci Ahacjeve ceste prosimo varnostne organe, naj napravijo konec razgrajanju obstojnih in brezobzirnih ponočnjakov, ker presega že vse meje. Človek leže k počitku, pa ni miru. To se ponavlja sleherno noč od 11. ure do dveh odnočno do treh zjutraj. Naj bi se vendar gostilne zapirale ob policijski uri, ne pa ob dveh zjutraj, kot je nekje običaj, če bomo imeli prebivalci Ahacjeve ceste ponoči mir. Vsaka družba razgrajalec se ustavi pred mestno hišo in priredi tak živinski koncert, da se razlega daleč naokrog. Tu je potrebna energična remedura.

Jesenska velesejska prireditve

Ljubljana, 6. avgusta.

Od 31. avgusta do 15. septembra se bo vršila v Ljubljani velika velesejska prireditve. Velik del te prireditve bo obsegalo šumarstvo in ovstvo.

Gozdarska razstava nima samo namena pokazati obiskovalcem v preglednih tabelah, slikah, modelih in produktih gozd in gozdne razmere v Jugoslaviji in posebno v dravski banovini, ter racionalno gospodarstvo v gozdu v pogledu vzgoje, izkoriščanja in zaščite gozdov ter delovanja drugih važnih panog, ki so z gozdarstvom v ozki zvezi, temveč nudila bo širšim slojem naroda pouk in spoznanje velike važnosti in potrebe gozda za posameznika in za državo. Vzбудila naj bi zanimanje ljudstva za vzgojo, nego in zaščito gozda, kot eminentnega dela narodnega bogastva ter mu pokazala smotreno uporabo različnih gozdnih produktov.

Tudi je namen razstave ustvariti nove in učvrstiti stare trgovske vezi ter delati propagando za šumarsko, to je največjo domačo industrijo.

Sporedno s šumarsko bo prirejena v posebnih pavilijih tudi velika razstava pohištva ter strojev in orodja za obdelovanje lesa.

Lovska razstava naj bi nazorno prikazala velik pomen lovsstva v narodnem gospodarstvu, vse vrste naše koristne in škodljive divjadi, gojitev koristne divjadi, naravo, lovstvo, kinologijo, industrijske panoge, ki so v zvezi z lovom. Težko bo prikličena tudi razstava lovskih psov.

Med jesensko razstavo bo v Ljubljani tudi VIII. mednarodni akademski misijonjski kongres. Zato bo prirejena na velesejski tudi misijonjska etnološka razstava, ki bo po svojem obsegu prva te vrste v Ljubljani. Razstava bo prikazala kulture tujih dežel in narodov in tolmačila naporno misijonjsko delo ter požitnovalnost in ljubezen naše lastne domovine za misijone.

Državni higijenski zavod v Ljubljani priredi v jeseni H. del znamenite higijenske razstave »Človek, mati, dete«, katere I. del je že ob letošnjem ljubljanskem jubilejnem velesejsmu vzbudil toliko zanimanja in občudovanja.

Vsem tem razstavam bo priključena tudi razstava industrijskih in obrtnih izdelkov v obče.

Za razvedrilo po ogledu vseh teh zanimivosti pa bo skrbel vinski in jestvinski oddelek sejmšča s svojim sijajnim zaba-

višcem, ki bo nudilo vse mogoče atrakcije za staro in mlado.

Na praznik dne 8. septembra se bo vršilo nagradno tekmovalje slovenskih harmonikarjev.

Sejmška legitimacija (Din 30) daje pravico do polovične vožnje po železnici v Ljubljano in nazaj.

Zahvala

Kongresni dnevi so za nami. Ljubljana in njeno prebivalstvo je nadvse svečano in ljubeznivo sprejelo naše drage goste.

Zato me veže dolžnost, da se v imenu celokupnega jugoslovenskega gasilstva — posebej se v imenu I. prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva v Ljubljani ter v svojem imenu zahvalim predvsem preblagorodnemu g. banu, prežvičenemu škofu g. dr. Rožmanu, mestni občini ljubljanski in županu g. dr. Dinku Pucu za veliko-dušno pomoč in vsestransko podporo, blagorodni dvorni dami gospej Franji dr. Tavčerjevi, kumici prapora našega društva, narodnemu ženstvu, zastopnikom oblasti in korporacij ter društvom, ki so sodelovali pri kongresnih slavnostih, sosomešanom, ki so okrasili svoja poslopja s cvetjem in zastavami, končno tisoč in tisoč glavi množici, ki je simpatizirala z nami in se udeleževala vseh naših prireditev.

Zahvaljujem se slednjič našemu časopisju, ki je brez izjeme nesebično podpiralo stremilnje in veliko delo gasilskega kongresnega odbora in s tem pripomoglo, da se je iz kongresnih prireditev razvila velika in iskrena državna in nacionalna manifestacija.

V Ljubljani, dne 5. avgusta 1930.

Josip Turk,

starosta jugoslovenske gasilske zveze in načelnik I. prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva v Ljubljani.

Zločin in dve nesreči

Ljubljana, 6. avgusta.

Danes so v ljubljansko bolnico prepe- liali dve žrtvi podvjanja, oziroma nepredvidneža. Prvi je 17letni poljski dninar Jurij Lavrič iz Zgornjih Pirnič, katerega je kovač Jernej Zajc iz Spodnjih Pirnič sunil z vilami v prsa in ga težko poškodoval.

Laurič in Zajc se že delj časa nista razumela. Zakaj je Zajc sovražil Lavriča, ni znano. Snoci sta se zopet sprla, davi je pa Zajc Lavriča v Spodnjih Pirničah počakal na cesti in ga z vilami napadel. Pobil ga je na tla in ga z vilami trikrat sunil v prsa. Nesrečnega Lavriča so našli nezvestnega. Kakor nam poročajo, so njegove poškodbe smrtonosne. Pljuča ima prebodena na več krajih in je še vedno nezvesten. Za Zajcem poizvedujejo orožniki.

Posedelnika Martina Erjavca iz Podsmreke pri Višnji gori je večerj na lovu nekdo nevarno obstrlel s šibrami. Zadel ga je v glavo in mu poškodoval eno oko. Tudi Erjavčeve poškodbe so zelo težke. Kdo je tako nepredvidno streljal, še ni ugotovljeno. — Druga žrtev nepredvidnosti je pa bil 16letni Bogomil Dragar iz Ljubljane, stanujoč v Kobariški ulici 50. Njegov brat je večerj popoldne streljal s flobertom na žabe, pri tem je pa obstrlel brata na desni roki. Tudi Dragarja so morali prepe- ljati v bolnico.

Žrtev

prebrisane ciganke

Lidja, 6. avgusta.

Cigani so sila spretni in prebrisani ljudje, in je njim poštenega človeka — očiglavni igrači. Huiji kot cigani pa so njih boljše polovice, ciganke. Te so kaj sretno in te opeharijo, da niti ne veš kdaj in kako, ko pa opaziš, da si potegnjen, pa je goljufica bogve kje in je za kes že — prepozno.

Pred dnevi je prišla v Lidjo zvitorepa Tončka Nikoličeva, ciganka iz Hrvaškega doma. Za svojih 40 let se je navlekla že dovolj črnih učenosti, ki jih kaže laično- vernim ljudem. Tončka se je zglašila v neki hiši v Gradcu. Z gospodinjico se je skušala zaplesti v razgovor. Ključ temu, da jo je Lidjanka sprva odganjala, to je črnuharica končno le premotila s svojimi sladkimi besedami:

»Napovedala Ti bom srečo, je dejala ciganka Tončka. Kdo neki bi bežal pred Fortunom?... Naša Lidjanka seveda tudi ne! Ciganka ji je napovedala sreče kar za sedem let.

Ko je spravila ciganka Tončka zaslu- ženega kovača, je dejala še:

— »Hočeš, da povprašamo zate še ne- beško vilo? — Lidjanka je pritrdila.

— »Posodi mi za trenotek bankovec za sto dinarjev,« jo je počula čarodejka Tončka. »Dobiš ga takoj nazaj, kakor hitro končamo razgovor z nebesko vilo.«

Ciganka je dobila stotak in ga zavila vpricho svoje žrtve v robec. Vse skupaj je nekaj časa premetavala po zraku, vmes je pa mrmrala kozje molitvice...

In nebeska vila je uslišala prošnjo svoje častilke. Le tarifa je bila prehuda! Ob koncu razgovora z vilo ni bilo več izposojenega stotaka.

— »Kje je moj denar?« se je hudovala opeharjena Lidjanka.

Črna Tončka je pa odgovarjala nedolžno: »Ne vem, gospa. Najbrž ga je vzela nebeska vila, ki bo zdaj gotovo uslišala vse vaše prošnje!«

Lidjanka je pa bilo dovolj potegavščine. Poklicala je orožnike, ki so aretirali zastopnico nebeske vile.

— »Nedolžna sem!« je trdila navihana ciganka. In res niso našli pri njej več bankovca. Le kam ga je dala?

Cigansko prevaranko so vtaknili v za- pore litjskega sodišča, kjer čaka zdaj ob- sodbe, če prej ne bo pomagala njena va- rumnja nebeska vila, da se reši ribeta brez — svinjine.

Beležnica

KOLEDAR

Danes: Sreda, 6. avgusta 1930, katoliča- ni: Marija Snež, pravoslavni: 24. julija, Hristina.

DANASNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Brezkončna ljubezen.

Kino Ideal: Nevesta Stev 68.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Bohine, Rimska cesta, Leustek, Resljeva cesta.

Iz policijske kronike

Ljubljana, 6. avgusta.

Snoci okoli 1930 se je odigral v Selen- burgovo ulici razburljiv prizor. Pred po- što je kričal in razsajal pijan zidar, kate- rega je stražnik opetovano opominjal, naj miruje. Končno ga je hotel aretirati, raz- grajač pa mu je ušel in pobegnil proti Zvezdi. Stražnik ga je dohitel in ga hotel aretirati. Zidar se je pa aretaciji dejansko uprl in šele s pomočjo drugega stražnika in detektivu Hauptmanna se je posrečilo po- licijskim organom spraviti razgrajca v bližnjo vozo. Tam se je pa mož vrzel na tla in začel butati z glavo ob tla tako, da je krvavel iz nosu in ust. Ko so ga kasne- je stražniki prinesli na stražnico, so za- čeli nekateri nepočteni zmerjati revarje. Zato je policija tri demonstrante aretirala. Na policiji so ugotovili, da je razgrajac znani zidar Viktor Puklovec, ki je imel že večkrat opravka z oblastmi.

Včeraj je bilo vlomljeno v Curkovo ba- rako na Cesti dveh cesarjev. Okradeni so bili štirje bratje Trošiji in sicer sime, Ivan, Lovro in Mate ter delavca Marija Monce in Josip Todiljevič. Vsem je neznan stori- lec odnesel za približno 2000 Din perila in obleke. Tatvino je izvršil nekdo, ki so mu bile razmere v baraki dobro znane.

V času od 31. julija do 4. avgusta je bil delavcu Antonu Berliču iz veže hiše na Glincah ukraden zavitek stare pomošene obleke v vrednosti 400 Din. Iz neke stavbe je bilo zidarijema Ivanu in Antonu Pelika- nu ukradeno za 300 Din perila in oblek.

Včeraj popoldne je v Kolodvorski ulici neki moški pred kavarno »Leon« ponujal gostom in pasantom na prodaj žensko ko- lo znamke Tribuna za 400 Din. Ljudem se je zdelo to sumljivo in zato so ga ovadili policiji. Prišel je stražnik in sumljivega neznanca odvedel na policijo, kjer so ugo- tovili, da gre za brezposelnega kleparske- ga pomočnika Lovra Omana, ki je bil že večkrat kaznovan. Na policiji je sprva de- jal, da je kolo ponujal samo za šalo, kas- neje je pa priznal, da je imel namen pro- dati ga. Kje je kolo dobil, ni hotel pove- dati. Pri njem je našla policija tudi po- trdilo o prodanem kolesu znamke Puch. Omana so izročili sodišču.

M.d. gasilskim kongresom se je v Ljub- ljano pripeljala tudi več žeparjev in eden je napravil prav dober plen. V noči od 3. na 4. so bile iz spalnega voza med vožnjo Celje-Ljubljana ukradene dr. Weiss Osbor- nu, bivajočem na Dunaju, sportne hlače, v katerih je bilo 1200 lir in 250 avstrijskih šilingov.

V ponedeljek je bilo policiji javljenih več tatvin. Mlekarici Meli Smrjac iz Obriji pri Mostah je nekdo na trgu zamenjal mlekar- ski vozček, vreden okoli 800 Din in ji v zameno pustil starega, že popolnoma ob- rabljenega v vrednosti 100 Din. — Zaseb- nici Mariji Krošelj, stanujoči v Orlovji uli- ci 11, je nekdo iz veže odnesel črn moški dežnik, vreden okoli 150 Din. — V stano- vanje krojaškega mojstra Antona Habeta v Verovski ulici 22 se je v nedeljo sple- zil neznan tat in mu iz omare za obleko odnesel 1600 Din. Tat je imel lahko delo, ker ni bilo stanovanje odprto, pa tudi oma- ra ni bila zaklenjena.

Policijska direkcija je prejela tiralico za štirimi Pražani, ki so te dni pobegnili iz Prage ter poneverili več milijonov Din. Gre za 32-letnega Milosa Sochorovskega, rojenega v Pragi in tja pristojnega. Mož je trdil »Bratři Mrackové v Pragi poneve- ril mnogo dragocenosti, denarja in srečk v vrednosti 500.000 Kč, trditi Vorel pa je odnesel za 63.000 Din dragocenosti. Z njim je bila njegova ljubica Ružena Adam, ro- jena l. 1911 v Pragi, ki se izdaja za Emilijo Benoč, rojeno 1908 v Slani in ima tudi po- narejen potni list. Izdaja se tudi za Ludi- milo Novotny. V družbi obeh sta bila tudi Vaclav Palma, rojen 1897 v Pragi in Fran- čiska Palma, rojena Kolmanova. Zadnja dva sta imela vizum za Italijo in Rumunijo. Češkoslovaške oblasti domnevajo, da jo bodo begunci hoteli popihati preko naše dr- žave kam v Egipt. (Zanimivo je, da je omenjena družba že davno pod ključem, o čemur smo že poročali. Sochorovskega in njegove pajdaše so aretirali na otoku Ca- pri. Čudno je, da je naša policija šele zdaj prejela tiralico. Op. ured.)

Zgodba, ki jo Greta Garbo rada pripoveduje

Ta zgodba slove tako: Nekega dne se je šetal neki sultan skozi svoje vrtove, pa je prišel k njemu njegov angleški vrtnar: »Ah, sultan!« je zajeljal ves prepadel. »Strah me je! Pravkar sem srečal v vrtni Smrt, ki mi je namignila. Prosim, daj mi enega tvojih konj: če odbrzim na vso moč, dosežem morda še nocoj Ispahan in ji uide!« — »Le vzemi konja,« je dejal sultan in je stopil da- lje skozi vrtove, kjer je kmalu tudi sam Smrt srečal. »Dobro dan,« je rekel Smrti, »to pa res ni bilo lepo od tebe, da si mojemu vrtnarju namignila in ga tako prestrašila!« — Saj ga nisem hotela prestrašiti,« je odvrnila Smrt, »če mi je ušla kakšna kretnja, je bilo pač zaradi presenečenja, da ga sre- čam tu, ko je pa v mojih knjigah na- pisano, da ga moram nocoj pobrati v

Dnevne vesti

— **Z zadnjega poštne kongresa v Sarajevu.** Na lepo uspelem zadnjem poštne kongresu, katerega se je v znamenju številu udeležilo poštne osobe iz vse države, so bile sprejete poleg mnogih drugih tudi naslednje resolucije: 1. Da se za poštne, brzojavno in telefonsko stroko obnovi poštne ministrstvo ali pa da se ta stroka formira v oblasti gradbenega ministrstva kakor posebna ustanova s svojo posebno upravo. 2. Da se poštne ustanove nikakor in po nobeni ceni ne dajo v zasebne roke. 3. Da se zvančnice in služitelje, katere imajo kvalifikacijo za III. kategorijo, prevedejo v to kategorijo. 4. Da se stanarstva uravna po stvarni dragotini. 5. Da se odbita članarina za nabavno zadrugo vrne službenecem v zmislu tolmachenja Državnega sveta. 6. Da se uvrsti v prvi druginjski razred Maribor. 7. Da se taniem v hranilnem in čekovnem prometu, ki jo uživa osobe poštne hranilnice, izplačuje tudi delovnemu osobi na poštah, kateremu tudi stvarno pripada, ker največji del poslovanja v vsa odgovornost pada na pošte. 8. Da se zvančnikom in služiteljem redno podeljuje službena obleka in obutev, a to v boljši kakovosti in pa po meri, da se jim dajo dežni plašči, katerih že davno več ne dobivajo. 9. Da se čl. 100 sedanega uradniškega zakona tako izpremeni, da smeta mož in žena službovati v istem kraju, kakor je to v veljavi pri železničarjih in učiteljih. 10. Da se pogodbenim poštarjem prizna 50% popust pri voznih na železnica kakor aktivnim državnim službencem.

— **Nov odvjetnik v Novem mestu.** V imenik advokatske komore v Ljubljani je bil vpisan dr. Davorin Gros s sedežem v Novem mestu.

— **Razid društva.** Obrtno društvo v Št. Vidu nad Ljubljano se je po soglasnem sklepu občnega zbora prostovoljno razšlo.

— **Občinske pristojbine v mariborski mestni klavnic.** Kr. banska uprava dravske banovine je odborski mestni občini mariborski, da sme pobirati v mestni klavnic sledeče pristojbine: 3) klavnina za 1 govedo (bik, vol, krava) 75 Din, za tele 18, za ovco, kozlo, jagnje ali kozlička 50, za svinjo nad 50 kg 30, za svinjo do 50 kg in odojke 20, za konja ali zebre na 60 Din in b) oglednina: za zaklano uvoženo govedo, teleta, svinje itd. je plačati na oglednini toliko, kolikor znaša tozadevna klavnina. Isto pristojbino je plačati za uvožene polovice tel živali. Za uvoženo meso v kosih (zadnje, prednje, četrti, butine itd.) je plačati za 1 kg govedine 0,75, teletine 0,18 in svinjine 0,30 Din. Ostale pristojbine ostale neizpremenjene. Novo odobrene pristojbine so se začele pobirati s 1. junijem.

— **»Lojze« pristal v Beogradu.** Novi avijon ljubljanskega Aerokluba je odletel včeraj ob 16. iz Zagreba in pristal točno ob 18.06 na aerodromu v Beogradu. Letalo je torej rabilo za polet točno dve uri in 6 minut, kar odgovarja hitrosti 195 km na uro. Proga Zagreb - Zemun je dolga v zračni črti okoli 400 km. Davi je Aeroklub prejel brzojavko predsednika Hribarja, v kateri sporoča, da je motor vso pot brezhibno deloval in da se je letalo izvrstno obneslo. Svoji se je v vlakom odpeljal v Beograd tudi konstruktor inž. Bloudek, da bo prisostvoval današnjemu pregledu letala pred vazduhoplovno komisijo v Beogradu. Pilot Colnar in predsednik Aerokluba Hribar se je letalom najbrž že jutri vrneta v Ljubljano.

— **Posebni vlak Vrhnik - Ljubljana.** Za povratek udeležencev odkritja Cankarjevega spomenika na Vrhniku bo vozil v nedeljo 10. t. m. z Vrhnik v Ljubljano gl. kol. posebni vlak z odhodom z Vrhnik ob 22.30.

— **Izletniški vlak Zagreb - Ljubljana.** V noči od 14. na 15. t. m. bo vozil na progi Zagreb gl. kol. - Ljubljana izletniški vlak št. 628 z odhodom iz Zagreba glavni kolodvor ob 23.25 in prihodom v Ljubljano gl. kol. ob 3.50 ter v obratni smeri v noči od 15. na 16. t. m. izletniški vlak št. 631 z odhodom iz Ljubljane gl. kol. ob 22.18 in prihodom v Zagreb gl. kol. 1.55. Oba izletniška vlaka imata zvezo z izletniškim vlakom, na odnosu iz Gorenjske.

— **Slovaške narodne svečanosti v Jugoslaviji.** Letošnje narodne svečanosti v naši državi naseljenih Slovkov bodo 10. in 11. t. m. v Petrovcu. Družene bodo s proslavo 25letnice izvolitve dr. Milana Hodže za poslanca v budimpeštanski parlament, v katerem je zastopal kulpski okraj. Prireditveni odbor je povabil na svečanosti tudi dr. Hodžo. V soboto 9. t. m. se bo vršil občni zbor društva češkoslovških akademikov, v nedeljo bo otvorena gospodarska razstava, združena s strokovnimi predavanji, popoldne bo javen nastop slovaških Sokolov, zvečer pa gledališka predstava. V ponedeljek bo svečana seja narodnega društva, popoldne banket, popoldne nogometna tekma, zvečer pa slavnostna akademija. Slovaške narodne svečanosti v Petrovcu se vrše vsako leto in pokažejo, kaj so Slovaki dosegli na kulturnem in gospodarskem polju v preteklem letu.

— **Sprejem gojencev v vojaško obrtno šolo v Kragujevcu.** V I. razred vojaške obrtne šole v Kragujevcu bo sprejetih letos 80 gojencev in sicer na državne stroške. Prošnje je treba vložiti do 10. t. m. Podrobnosti natečaja so razvidne iz »Službenih Novin« št. 176 z dne 5. t. m.

— **Vreme.** Vremenska napoved pravi, da bo vreme še nestanovitno. Včeraj je bilo lepo samo v Splitu in v Beogradu, drugod pa bolj ali manj oblačno. Najvišja temperatura je znašala v Skoplju 34, v Beogradu in Splitu 31, v Sarajevu 30, v Zagrebu 29, v Ljubljani 26, v Mariboru 24 stopinj. Davi je kazal barometer v Ljubljani 758,9 mm, temperatura je znašala 16,9.

— **Tretja dvoštevka Samorodnosti z Are Grabeljskom** — slovenskim Dostojevskim, je pravkar izšla. 420n

— **Natečaj za zdravnike.** Higijenski zavod v Skoplju potrebuje 4 zdravnike. Prošnje je treba vložiti do 1. septembra.

— **200 milijonov za šole.** Prosvetni minister je odobril 200 milijonov Din kredita za nove šole. Ministrstvo bo dalo podporo tudi za dograditev onih šol, katere so začele občine graditi na lastne stroške.

— **Tovariši iz svetovne vojne.** Minuli so krasni dnevi zborovanja »tih junakov« gasilcev. Sedaj nas čaka še en dan, ko se zbero vsi tisoči skromnih in tihih trpinov iz vojne, ki so poleg vseh drugih težav vojne morali prenašati tudi ta madež, da so bili Slovenci. Zberemo se, kot vsako leto na Brezjah v nedeljo 10. t. m. Nimamo kričečih plakatov, nimamo sijajne reklame, ampak naš plakat bo prelika kri naših vojnih drugov in naša reklama ono silno tovarstvo, ki je edina lepa cvetka utrjana na vulkaničnih tleh groznega ognjenika. Zato tovariši 10. t. m. vsi kot en mož na Brezje na Gorenjsko. Naj gre kot glas trombe to vabilo v zadnjo našo vas v slednje gorsko selišče. Tovariši, naš zbor 10. avgusta na Brezjah: Za Boga, kralja, dom in družine naše! — Glavni odbor ZSV Ljubljani.

— **Dve težki nesreči.** V Knafljevi tovarni v Litiji se je včeraj popoldne pripetila težka nesreča. Delavec Anton Sotler je zašel z leva roko v mlatnico, ki mu jo je skoro odtrgala. Težko poškodovanega so prepeljali v bolnico, kjer mu bodo morali najbrž roko amputirati. — V vevški papirnici se je ponesrečil delavec Anton Birk, star 30 let, doma iz Sostrega. Padel je tako nesrečno, da si je zlomil desno roko.

— **Dva otroka ponesrečila.** V sarajevsko bolnico so te dni pripeljali dveletnega Osmara Bičanovića, ki je kmalu po prevozu v strašnih mukah umrl. Zdravniki so ugotovili, da se je dete zastrupilo z alkoholom. Roditelji se bodo morali zagovarjati pred sodiščem. — V Grmaku pri Karlovcu je prišla pod voz sena 4letna Marta Padovinac. Otroka so s težkimi notranjimi poškodbami prepeljali v karloško bolnico, kjer je pa umrl.

— **Toča napravila za 13 milijonov dinarjev škodo.** Te dni je v jastrebarskem okraju divjala strahovita nevihta, med katero je padala debela toča in uničila vse poljske prideleke in vinograde. Najbolj so trpele vasi Gornji Desinac, Plješevica, Sv. Jan Petrovina, Slavetić itd. Škoda v vinogradih znaša okoli 10 milijonov dinarjev, na polju pa tri milijone. Prebivalstvo je obupano.

— **Naplavljeno truplo.** V soboto je Sava pri Mitrovici naplavila truplo nekega mladenčca. Ugotovili so, da gre za 19letnega Ahmeda Tabakovića iz Brčkega, ki je v Tuzli posejal osmi razred gimnazije. Fant se je 28. julija kopal s tovariši v Savi in izginil pod vodo, ne da bi kdo nesrečo opazil.

— **60 ur igral na mandolino.** Zagrebški brivski pomočnik, znani rekorder na mandolino, Karl Majetić, je te dni v Sremski Mitrovici igral neprestano 60 ur. Dejal je, da gmotno še nikjer ni tako slabo odrezal. Iz Sremske Mitrovice odpotuje v Sarajev, kjer hoče igrati 80 ur.

— **Umrla je ga. Helena Breimec,** mati g. Pavla Breimec, vnetega sokolskega delavca. Pogreb pokojne bo jutri v četrtek ob 8. uri popoldne v Št. Vidu nad Ljubljano.

— **Smrtna nesreča pri Zagrebu.** Včeraj se je pri Zagrebu pripetila smrtna nesreča, katere žrtev je postal 60letni posestnik Jure Pantorec iz vasi Stupnik. Mož se je vračal s svojima sinovima na vozu, v katerega sta bila vprežena dva konja. Voz je bil visoko naložen s deskami. Na ovinku sta se konja ustrašila nasproti drvečega avtomobila in se splašila. Pantorec je padel z voza na glavo in se ubil. Sinova, katerima se je posrečilo voz ustaviti, sta našla očeta že mrtvega.

— **Radi uboja žene obsojen na 15 let ječe.** Pred osiškem sodiščem se je včeraj vršila razprava proti dinarju Franju Hasenhahnu, ki se je zagovarjal zaradi umora svoje žene Marije. Mož je ženo zabodel z žepnim nožem, nato jo je položil na posteljo, ji sklenil roki in ovil okoli njih rožni venci, v eno roko ji je stisnil žepni nož, hoteč fingirati samomor. Med razpravo je prišlo na dan, da je bil mož pijan in da ne gre za premišljen umor, temveč za navaden uboj. Zato je bil Hasenhahn obsojen samo na 15 let ječe. Vzrok zločina je bil prepir z ženo. Mož je ves dan popival po gostinah, zvečer je pa prišel pijan domov in zahteval večerjo od žene. Ker ni ničesar imela, jo je zabodel. Pri razpravi se je zagovarjal, da se je žena zakadila vanj in se sama nabodla na nož. Seveda mu niso verjeli. Mož je bil s kaznijo zadovoljen in jo je takoj nastopil.

— **»Samorodnost«** Izšla je 3. dvojna številka ilustrovane revije »Samorodnost« z naslednjo vsebino: Are Grabeljske (Vrhnik): Pod tulenjem siren, Ivo Sever (Zagreb): Kipar Tine Kos, Are Grabeljske: Sant Gabriel (Pesnitev. Prolog), Ivo Sever: Karla Bulovčeva. II. Risbarstvo. B. Kartoni. a) Činele. Ivo Sever: Jakopič o kipiariju Zajcu (iz razgovorov z R. Jakopičem), Ivo Sever: Slovenska moderna (in mi). Iz razgovorov z R. Jakopičem in Ivo Sever: Naši novoborci III. Are Grabeljske. Poleg tega prinaša »Samorodnost« v 5. in 6. številki 6 reprodukcij in 6 karikaturn.

— **Pri isihyasu sledi na kozarec naravne »Franz Josefovce grenčice«**, popište zjutraj na teče, brez muje izdatno iztrebljenje črevesa, kar povzroči ugoden občutek olajšanja. Zdravniki strokovnjaki pripominjajo, da učinkuje »Franz Josefovca« voda sigurno in prijetno tudi pri kongestijah proti jetram in danki ter pri kočnih žilah, hemeroidih, obolenih prostati in mehurjemv katarju. »Franz Josefovca« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

— **Fotoaparate kupite najboljše pri FR. P. ZAJEC,** optik, Ljubljana, Stari trg 9.

Iz Ljubljane

— **Ij Obnova.** Palača banske uprave na Bleiweisovi cesti dobi novo zunanje lice. Včeraj so začeli postavljati ob dvonadstropni moderni stavbi zidarski oder. Obnovo bo izvršila Ljubljanska gradbena družba, ki zgradi tudi prvi »nebotičnik« v Ljubljani.

— **Ij Na Vrtači** je živahno gibanje: polagajo se plinove cevi od nove Breznikove hiše do Bleiweisove ceste. Sedanja pot se razširi v cesto. Da bo njeno cestišče v skladu z Bleiweisovo cesto, ga primerno vzdignejo. V ta namen se dovažja na pot gruča in gramoz. V bližini pa podirajo kulirnico Kranjske stavbene družbe.

— **Ij Vodovodno omrežje se širi na vse strani.** Prihodnje dni začno kopati v Rožni dolini jarko, kamor bodo položili železne vodovodne cevi, ki so jih tjakaj v ta namen že pripeljali.

— **Ij Kablovo omrežje tudi rase.** Te dni polagajo betonske cevi na Rimski cesti ob Živčevi hiši in Foersterjevem vrtu. Napolnijo kablo bo pod hodnikom, da pri eventualnih popravah kablo ne bo trpel zovozni promet.

— **Ij Zopet nevihta nad Ljubljano.** Letošnje poletje je res rudno. En dan ali dva sije sonce, potem pa sledi nevihta in vreme se zopet poslabša. To se ponavlja sedaj že mesec dni. Včeraj je bil zopet lep in vroč dan, zvečer so se pa začeli kopičiti na severu temni oblaki in okoli pol 10. se je vili silna ploha tako, da je voda kar drla po ulicah. Nevihta je divjala v presledkih vso noč, vmes je pa močno treskalo in grmelo. Davi je bilo pa zopet vedro. Ljudje pravijo, da je hroščevalo leto vedno deževno in muhasto. Menda bo res tako.

Trgovina z železnino
STANKO FLORJANČIČ,
LJUBLJANA, Sv. Petra cesta št. 35

priporoča svojo bogato zalogo razne kuhinjske posode v raznih kvalitetah in prvovrstnih znamk Aluminijasti lonci in kozice posebno močne in do največjih velikosti vedno na zalogi

— **Ij V mestni klavnic** se bo v četrtek 7. t. m. ob 15. uri prodajalo prašičje meso.

— **Ij Današnji živilski trg.** Dovož blaga na današnji trg je bil zelo velik, razen omacnega sadja, ki ga zelo primanjkuje. Na Vodnikovem trgu skoro ni bilo nobenih domačih prodajalcev sadja. Trg zadnje čase večinoma zalagajo banški in dalmatinski prodajalci, ki jih je vedno več in dela jo občutno konkurenco domačim. Priznati je pa treba, da imajo razmeroma dobro blago in ne predrag. Dobre hruške prodajo po 4-6, grozdje od 8-12, jabolka od 4-8 Din kg, melone po 8 Din komad, papriko po 5 komadov za 1 Din itd. Na trgu so davi celo prodajali hruške iz akedoni je Dovož gob je nekoliko pojeval in za to je tudi cena jurčkem že precej poskočila. Merico jurčkov so prodajali davi po 5 do 6 Din, še pred tednom dni pa po 3 Din. Pač pa je bilo na trgu precej lisčic, za katere pa ni dosti povpraševanja. Prodajali so jih po 1.50 Din liter. Borovnic je na trgu še vedno dovolj, prodajali so jih po 2.50 do 3 Din liter. Mnogo je tudi malin, ki jih prodajajo po 6 Din kg. Rariteta so bile davi na trgu rdeče jagode. Prinesla jih je neka kmetica iz Martinčeve nad Radovljico in jih prodajala po 10 Din liter. Kljub visoki ceni so jih radi kupovali. Domačega sadja, jabolk in hrušk, štrbnčev in elmar ter sliv je bilo na Pogačarjevem trgu malo, bolj so bile s tem blagom založene stojnice na obeh trgih. Cene so se gibale med 4-8 Din za kg. Marelic je bilo na trgu malo, prodajali so jih od 20 do 24 Din kg. Breskve so bile samo v boljši kakovosti in sicer po 16 do 24 Din kg. Sočivja je bilo na trgu v izobilju, cene so nekoliko padle. Fižol v stročju je od 4-7 Din kg, krompir po 2 kg para-diznikov 4-6, čebula 2-3 Din itd. Jajca so prodajali po 1 Din komad in pa par 2.25 Din. V splošnem so ostale cene neizpremenjene.

Iz Celja

— **c Sokolski zlet v Gornjem gradu.** Na veliko sokolsko prireditev, ki bo v nedeljo 10. avgusta v Gornjem gradu, bo vozil iz Celja poseben avtobus, ki bo odpeljal v nedeljo ob 8. uri izpred Narodnega doma, iz Gornjega grada pa se bo vračal ob 19. uri. Cena za osebo za celo vožnjo samo 40 Din. Avtobus bo vozil samo v slučaju, če bo do petka 8. t. m. dovolj prijavljen-cev. Prijave sprejema R. Čepin v Celjski posojilnici. Kdor se prijavi, je v vsakem slučaju obvezan plačati voznino 40 dinarjev. Na razpolago je samo 15 sedežev. Zasebni avtomobili, ki bodo tudi vozili v Gornji grad na prireditev, naj se po možnosti priključijo avtobusu.

Kapavica ozdravljiva v petih dneh

Primarij odelka za kožne in spolne bolezni bolnice v Sopronju, dr. Juliju Szilvasyju, se je posrečilo senzacionalno odkritje. Posrečilo se mu je odkriti serum, ki izleči kapavico v 5-6 dneh. Novinarjem je dr. Szilvasy izjavil, da se je 6 let ukvarjal s tem problemom, letos je pa prišel tako daleč, da je popolnoma izlečil 60 do 70 odstotkov vseh bolnikov. Velik uspeh je dosegel zlasti pri kronični kapavici.

Od začetka letošnjega leta nadaljujejo madžarski zdravniki lečenje kapavice z novim serumom na budimpeštanski in debrecinski vseučiliški kliniki, in sicer s popolnim uspehom. Serumproti kapavici se izdeluje tako, kakor druga sera iz konjske krvi. V primerih, kjer je bil dosežen popoln uspeh, je bila kapavica izlečena v 4-5 dneh. Dr. Szilvasy bo predaval o svoji metodi lečenja kapavice na letošnjem kongresu madžarskih zdravnikov.

Juniorsko državno prvenstvo v plavanju

Še nekatere podrobnosti — Program waterpola — Splitski Jadran je že prispel

Ljubljana, 6. avgusta.

Plavalne tekne za juniorsko državno prvenstvo se prične že v petek popoldne in ne popoldne, kakor smo prvotno poročali. Tako, kakor lani, bo uprava kopališča SK Ilirije tudi letos postavila v kopališču tribune. Kopališče bo vse tri dni odprto za kopalice in nekopalice. Zaradi ogromnih režijskih stroškov bo Ilirija seveda primorana cene nekoliko zvišati. Za kopalice bodo zvišane približno za 2 Din, sedeži za nekopalce bodo veljali od 15 do 20 Din, stojšča okoli 10.

Včeraj je prispela v Ljubljano Jadranova plavalna ekipa. Pripeljali so se v dveh Pulman-vagonih pod vodstvom predsednika dr. Čulića in tajnika Pere. Nekateri Jadrančani so bili že lani v Ljubljani, večina jih je pa prvič. Jadranova damska ekipa šteje 16 tekmovalk in sicer: Bijelić Vanja, Dorić Seka, Grisogono Ksenija, Ivanič Dinka, Jakša Anka, Jerković Marija, Kaliterna Dolina, Kargotić Milena, Kraljević Vilma, Ljundarović Danica, Margetić Vera, Markovina Irma, Mrkušić Gorka, Nonweiler Ksenija in Šurić Mira. Znana skakačica Lena Novak, ki je bila lani prva, še ni prispela in njena udeležba ni sigurna. Juniorje bodo zastopali nastopni: Birimiša Vjeran, najboljši prni plavac Jugoslavije, Brajinović Alfred, izvrsten sprinter, Gazzari Tonko, Ivanišević Ivan, Kuzmanić Paško, Lubin Milan, Majić Ivan, Marović Uroš, ki je najboljši sprinter, Mateljan Juraj, Matošić Mikša, Midžor Slavko, izvrsten prni plavac, Nadali Petere, Pasinović Krsto, Prvan Darko, Roje Ferdinand in Stanjević Stanko.

S plavalci je prispel tudi prof. Kuljiš, aginji Jadranov član, ki pa poučuje v Ljubljani in pozimi tudi trenira waterpolo-motivo SK Ilirije. Prof. Kuljiš je mnenja, da se bo najbolj ogorčena borba bila med Jadranom in Viktorijo. Ilirija pride po njegovem mnenju šele za tretja mesta v poštveh. To pa zato, ker nima juniorjev, dasi je treba priznati, da je njena damska ekipa najbolj homogena v vsej državi in da bodo njene dame zasledile večino prvih mest.

Včeraj smo poročali, da se udeležijo tudi beograjski klubi tekmovalja za državno prvenstvo. Preteklo nedeljo so se vršile v Beogradu podsestavne prvenstvene tekme, na katerih so beograjski juniorji in seniorji prav dobro odrezali. Njihov najboljši junior je plaval 50 metrov 30 sekund, torej čas, ki ga v Ljubljani razen Vilfana, nihče ne doseže. Izvrstne rezultate na vseh progah, na katerih so startali, so dosegli tudi brata Goršić in njuna sestra, ki so bili do lani še člani Ilirije, a so se preselili v Beograd in startajo sedaj za Bob. Prvenstvo Beograda si je priboril Bob z 225. Beograd je bil drugi s 153 točkami, 3. Brdjanin.

Sedaj je že znan tudi program juniorskega waterpola. Zagrebški podsavez bo zastopala Viktorija, splitskega Jadran, dubrovniškega Jug, ljubljanskega Ilirija, beograjskega pa Bob. Moštvata igrajo prvenstvene tekme po točkah. Vsaka tekma traja dvakrat po 7 minut. Tekmovalni pari so bili izžrebani tako-le:

Petek, 8. avgusta popoldne: Bob-Ilirija, Jug-Viktorija.

Sobota, 9. avgusta popoldne: Bob-Viktorija, Jadran-Jug. Popoldne: Ilirija-Jug, Jadran-Viktorija.

Nedelja, 10. avgusta popoldne: Ilirija-Jadran, Bob-Jug. Popoldne: Bob-Jadran-Ilirija-Viktorija.

Kdo bo prvak v waterpolu, je težko reči, vsekakor imajo Dubrovčani najboljše izglede. Njihovi fantje so izredno krepki, dobro razviti in talentirani in ne zaostajajo dosti za prvim moštvom, ki si je, kakor znano, že večkrat priborilo državno prvenstvo. Za njimi prihajata v poštveh Viktorija in Jadran. Bob in Ilirija sta najbrž enako močna, vendar se zdi, da je Bob boljši. Ilirija se bo najbrž morala zadovoljiti z zadnjim mestom. Seveda pa presenečenja niso izključena.

Zagrebške »Novosti« so razpisale za klub, ki si pribori juniorsko plavalno prvenstvo, lep prehodni pokal. Klub, ki si trikrat pribori prvenstvo, ga obdrži stalno.

Za plavalne tekne se je prijavilo vsega skupaj 11 klubov. Za tekmovalja je prijavljenih: 145 juniorjev za plavanje, 32 za štafete, 5 waterpolo moštev in 9 skakačev. **Juniorje:** 101 za plavanje, 23 za štafete in 12 skakačev. **Skoki:** seniorji s stolpa 7, z deske 11. Seniorke s stolpa 4, z deske 8.

Program tekmovalja v petek

Predtekmovalje juniorjev na 50 m (7 skupin, okoli 50 plavalcev).
2. Semifinale skokov juniorj z deske (2 skupini, 12 skakačev). Popoldne: 1. predtekmovalje juniorj (4 skupine z 31 plavalca-mi) na 50 m. 2. Drugo predtekmovalje juniorjev (4 skupine, 32 plavalcev) na 50 m.
3. in 4. Lokalna tekmovalja subjuniorjev izven prvenstva.
5. Predtekmovalja juniorjev (27 v 4 skupinah) na 100 m prsno.
6. Predtekmovalja juniorjev 25 v 4 skupinah na 100 m hrbtno.
7. Semifinale seniorjev v skokih z deske (11 v 2 skupinah).
8. Predtekmovalje juniorjev na 1000 m poljubno (43 v 6 skupinah).
9. Waterpolo.

Sodniški zbor.

je sestavljen tako-le:
Plavanje: Vrhovni sodnik: Danilo Kolarić (Beograd).
Starter: Hrvoje Macanović (Zagreb).
Sodniki: Zigmund (Sombor), Esapović (Zagreb), Fazekas (Sušak), Kolić (Dubrovnik), Šerić (Split).

Stoparji: Kolarić, Zigmund, Esapović, Fazekas, Kolić, Šerić.

Sodniki na obratih: inž. M. Popović (Beograd), prof. Kuljiš (Split), Vranić (Sušak).
Zapisnikarja: Duško Zeželj in Nenad Popović (oba Beograd).

Skoki.
Vrhovni sodnik: Danilo Kolarić (Beograd).
Tajnik: inž. M. Popović.

Sodniki: Hrvoje Macanović, Nenad Popović, Dušan Zeželj, Andro Kuljiš, Vitomir Vranić. Poleg teh so določeni tudi sodniki za waterpolo. Čudno se nam zdi, da Ljubljana v sodniškem zboru nima nobenega zastopnika.

Iz dežele prohibicije

Ameriški listi so za eno rubriko bogatejši od naših, namreč za tisto, v kateri poročajo o kršitvah prohibicijskega zakona. Ta rubrika je zelo pestra in zanimiva, saj kaže eno najzanimivejših slik iz ameriškega življenja. Oglejmo si dve prigodi iz dežele, kjer se je v polni meri uveljavila prislovica, da je tem večja žena, čim večja je suša.

V Camdenu so imeli prohibicijski agenti nekega dne polne roke dela. Uničiti so morali cel vagon dobrega piva. To bi bili lahko storili, saj ni težko napraviti v sodu luknjico, a močvirja izuznega Camdena lahko popijejo piva, kolikor bi ga izlili. Težkoča je bila pa v tem, da se je zbrala na kraju barbarškega uničevanja množica žejnih ljudi z lonci in skledami in da je nastala huda borba za vsako kapljico piva. Vagon s pivom so našli agenti na stranskem tiru na kolodvoru. Zjutraj so začeli voziti sodčke piva k močvirju. Vest o celem vagonu piva, katerega hočejo izliti v močvirje, se je hitro raznesla in k močvirju je navallilo več sto žejnih ljudi, ki bi se bili radi napili piva.

Čim so čep izdrli iz sode, je pomolilo 20 do 30 rok hkrati lonce pod sod, drugi so pa skušali prestreči pivo kar z rokami. Zopet drugi so valili polne sode v stran, kajti agentov je bilo premalo, da bi na vsak sod posebej pazili. Končno so morali poklicati na pomoč policijo in šele, ko je prispelo 12 strogih policistov, so agenti z njihovo pomočjo pregnali množico žejnih ljudi od prepovedanega sada.

Iz Newyorka poročajo o aferi češkoslovaškega škofa Karla Mrzene. Škofu je bilo dovoljeno jemati iz državnih skladišč velike množice likerija in vina. Mrzena je porabil zase in za svoje fiktivne podložnike — duhovnike do 50 tisoč galonov vina letno. V obtožbi, naprejeni proti njemu, je pa rečeno, da likerija in vina niso rabili pri mašah, temveč da je imel škof dobro organizirano družbo paidašev, ki so mu pomagali alkoholne pijače prodajati. Njegove kupčije so dosegle višek lani. Zaradi škofove afe je dobil pod nos tudi bivši newyorkski administrator Campbell, ki je baje dal Mrzeni dovoljenje jemati iz skladišča vino, ni pa hotel dati vina drugim zaslužnim duhovnim pastirjem. Federalna veleporota je potrdila obtožbo proti škofu Mrzeni. Porota je izjavila, da je dovoljeno rabiti pri cerkvenih obredih samo nekaj žlic vina, ne gre pa, da bi dobivala duhovščina na ta račun cel galone božje kapljice. Mrzena je moral položiti 5000 dolarjev kavic, da so ga izpustili iz preiskovalnega zapora.

Nadebudna služkinja.

— Ali niste morda odpovedali zadnje službe zaradi pogostih prepirov?
— Ne, gospa, jaz se nikoli ne prepiram. Gospodinjino sem enostavno pograbila in jo zaklenila v kopalnico, potem sem pa prišla k vam.

Vzoren učenec.

— Mamica, danes sem bil v razredu edini, ki je znal pravilno odgovoriti na vprašanje gospoda učitelja.
— Zelo me veseli, sinko. Kaj te je pa vprašal gospod učitelj?
— Kdo je razbil okno v šoli.

Vajenec — mučenik.

— Gospod mojster mi je dejal, da se ne smem vrniti, dokler ne prinesem denarja po temne račun.
— Ubožec, kje boš pa prenočeval?

Neverjetno.

— V mojem rojstnem kraju je bil nekdaj rojen leta 1800.
— Bežite na, saj ni mogoče!
— Seveda je, saj sem sam čital na pokopališču.

Pogumen mož.

— Lepo je bilo v Italiji, samo če bi ne bilo neprestanih potresnih sunkov.
— Ali se nisi nič bal?
— Kaj bi se bal? Saj se je zemlja tresla bolj kakor jaz.

Pred sodiščem.

— Torej priznate, da ste svoji ljubici izpulili šop las?
— Priznam, gospod sodnik, toda izpul

Avgustus Mair:

Krog zločinov

Roman

Govoril je, toda Molly je bila preveč prestrašena, da bi razumela pomen njegovih besed. Videla je, da se ji bliža in umaknila se mu je na drugo stran mize. Njegove velike, rjave oči so jo poželjivo gledale. Podoben je bil divji zveri, ki se pripravlja planiti na svojo žrtev.

Molly se je prestrašeno ozrla. Zdelo se ji je, da ni nobene rešitve.

— Bodiva prijatelj, Molly, — je spregovoril Sternhold z drhtečim glasom in se poželjivo zarežal. Saj se menda ne boite. Rad bi postal vaš najboljši prijatelj. Sama sva v hiši — žive duše ni tu. Uredil sem tako...

Vsa prestrašena je planila Molly od mize, smuknila je v svojo spalnico in zaloputnila za seboj vrata. Njeni nervozni prsti so iskali ključ v ključavnicah, pa ga ni bilo. Izročena je bila na milost in nemilost grbastemu pohotnežu.

Na vso moč je pritisnila na ključko, dobro vedoč, da je samo vprašanje nekoliko minut, kdaj se vrata proti njeni volji odpro in kdaj obstane na pragu grbasta postava. Razločevala je njegove težke korake, slišala je, kako je potrkal na vrata in vprašal sladko:

— Gospodična Molly, zakaj se me pa boite?

Potem se je njegov glas izpremenil. Zakričal je na njo srdito, naj odpre vrata, obenem je pa na vso moč udaril s pestjo po njih. Molly je obupno tiščala ključko. Zamolkel krik se ji je izvil iz grla, ko je Sternhold prijel za ključko in jo skušal potisniti navzdol. Molly je bila preslaba, da bi mogla držati ključko. Vrata so se počasi odpirala.

Kaj se je zgodilo v naslednjem hipu, je bilo Molly uganka. Sternhold je glasno kričnil. Toda v njegovem glasu ni bilo jeze, bil je krik presenečenja in strahu. Začela se je kratka borba, potem je pa nekaj težko padlo in iz sosedne sobe je zaklical nekdo:

— Je že vse v redu, gospodična Langtonova, zdaj se vas ne more dotakniti. Molly je odprla počasi vrata in pogledala v sosedno sobo. Onesveščeni Marcus Sternhold je ležal na preprogi. Nad njim je stal s stisnjenimi pestmi gladko obrit mož, katerega Molly ni poznala. Imel je ozek, blede obraz in izredno jasne, temne, nemirne oči.

— Vse je v redu, — je ponovil in se odkril. Govoril je hitro, nervozno. — Tega gospoda sem samo malo omamil. Kmalu mu bo odleglo.

Umaknil se je, da bi mogla Molly vstopiti.

— Zunaj vas čaka vaš prijatelj, gospodična Langtonova, — je nadaljeval. — Poidite?

— Ali je George Bentley? — je vprašala Molly vsa srečna.

Hitro je priklinal in iztegnil roko, čes, naj govori tiše.

— Morda je še kdo drugi tu, — je

zašepetal. — Ne sme naju slišati. Najbolje bo, če greste takoj.

— George me čaka zunaj, — je ponavljala vsa iz sebe od nepričakovane sreče. — Da, da. Že grem. Za Georga imam važno novico.

Hitela je v spalnico in se kmalu vrnila s klobučkom na glavi.

— Dobro bi bilo, da pustite tu obvestilo, — je predlagal neznanec. — Najbolje bo, če napišete, da ste odpotovali.

— Kaj naj napišem? — je vprašala Molly in vzela z mize košček papirja in svinčnik.

— Napišite: Vrnila sem se v London s prijatelji, — ji je narekoval neznanec. — Pa naj ugibajo! — Odprl je vrata in prisluhnil. — Ste pripravljeni? Pojdiva torej.

Odvedel jo je po ozkem stopnišču v zadnji del hiše in dalje k velikim vratom, katere je zaklenil za seboj, ključ pa vrgel v grmovje.

Molly je željno vdihavala svež nočni zrak. Bila je kakor človek, ki pride nenadoma iz ječe. Georgu Bentleyu je docela zaupala. Vedela je, da stori za njo vse.

Nekdo je prihitel v temi. Neznanec ob Mollyni strani je odskočil, zašepetal nekaj besed in se vrnil, drugi neznanec je pa naglo odhajal.

— Kje je George? — je vprašala.

— V tej smeri, — je odgovoril neznanec. — Pustil sem ga čakati v gozdu. Požuriva se, sicer bo mislil, da se je pripetila nesreča. Do vas sem rabil skoro celo uro.

Prijel jo je pod roko in hitela sta čez travnik. Odprl je vrata v steni in kmalu sta bila na ozki cesti. Neznanec je stopil k dvosedežnemu avtomobilu, stoječemu ob cesti.

— Vstopite, — je dejal in pognal motor.

Molly se je obotavljala.

— Saj ste dejali, da me čaka George zunaj.

— Takoj vam pojasnim, — je odgovoril neznanec. — Čaka v gozdu. Takoj bova pri njem. Treba je, da prideva čim prej od tod.

Grobница

Cim je Molly sedla, je neznanec prižgal luči, ki so pa slabo razsvetljevale cesto pred njima. Peljala sta se počasi po razdrapani cesti in ko sta prevozila nekaj kilometrov, se je avtomobil ustavil. Izstopila sta in neznanec je takoj ugasnil luči.

— Tjale, — je dejal in iztegnil roko, da jo odvede po stezi, vodeči pravokotno s ceste v gozd. Nadaljevala sta pot peš pod visokim drevjem, k je s kosatimi kronami docela zakrivalo nebo. Bila je tema kakor v rogu, toda neznanec je hitel brez obotavljanja naprej.

— Zakaj ni prišel George z vami do hiše? — je vprašala Molly.

Neznanec je nekaj zamrmral v odgovor. Njegovi prsti so se krepseje oklenili njenega zapestja in morala je pospešiti korake.

— Je še daleč do cilja? — je zastokala Molly in se opotekla. — Gotovo sva prehodila že celo miljo.

V treh letih poletimo na luno?

Ing. Heylandt je odkril pogonsko snov za medplanetarne polete — Profesor Piccard se dvigne 16.000 m visoko

Sotrudnik znanega pionirja raketnih motorjev ing. Valiera ing. Heylandt se ni zmenil za tragični konec svojega mojstra, temveč je pogumno nadaljeval poskuse in dosegel prve uspehe. Te dni je celo izjavil, da bo lahko že čez tri leta poletel na luno. Problem poleta v vse mirje je bil v primernem pogonskem sredstvu, ki bi moglo dati motorju hitrost 11.000 m v minuti. Propagator raketnih in medplanetarnih poletov prof. Oberth tudi trdi, da bo problem teh poletov rešen, ko dobi človek primerno pogonsko sredstvo. Ing. Heylandt pa trdi, da je to sredstvo že najdeno. To je zmes alkohola in tekočega kisika. Heylandt je delal poskuse s statičnim motorjem in omenjena zmes je razvijala energijo, ki bi dala raketi hitrost 22 km na minuto, tako da bi preletela raketa v petih minutah, kolikor je trajal poskus z motorjem, celih 110 km.

Poskusni motor je bil precizno konstruiran, eksplozivna kamera je bila odlična iz posebne kovine, da bi dobro prenesla ogromen pritisk in naglo izpremembo temperature. V trenutku, ko je napeljal Heylandt v njo tekoči kisik, je znašla temperatura v nji 182 stopinj pod ničlo, tik pred eksplozijo pa že 1300 stopinj. Ing. Heylandt je torej nadomestil Opelovo raketo z motorjem na tekočo pogonsko snov, katero je rabil ing. Valier že pri svojih zadnjih poskusih z raketnimi avtomobili.

Poleg ing. Heylandta si prizadeva rešiti problem medplanetarnega poleta profesor fizike na bruseljski univerzi

Piccard, katerega podpira poleg znanstvenih ustanov tudi vlada. Te dni napravi Piccard na Bavarskem poskus z balonom, s katerim se namerava dvigniti 16 km visoko. Na tej višini bodo njegova meteorološka opazovanja velikega pomena za nadaljevanje poskusov, katerih končni cilj je polet v medplanetarni prostor odnosno na druga nebesna telesa.

Navadna višina, katero dosežejo letala, še ni presegala 12.000 m. Profesor Piccard se pa hoče dvigniti, kot rečeno, 16.000 m visoko. Poleg splošnih meteoroloških opazovanj je njegov namen preučiti nekatere se nepojasnjene pojave v lomljenju žarkov.

Prof. Piccard se dvigne v zračne višave v balonu, ki bo nalašč v ta namen konstruiran. Obod bo iz svile in bombazevine, impregniran s kavčugom. Namesto gondole bo pritrjena na balon aluminijasta obla s premerom 2,10 m, ki bo urejena kot majhen laboratorij. V nji bo devet okroglih odprtih, skozi katere bo lahko profesor gledal na vse strani. Zrak bo prihajal v oblo tako, kakor v podmornicah. Premer vesga balona bo znašal 30 metrov. Profesor Piccard vzame s seboj pomočnika in izračunal je, da se dvigne v 75 minutah 14 km visoko. Koliko bo rabil, da doseže višino 16 km, bo pokazala šele izkušnja, kajti profesor še ne ve, kako hitro se bo mogel balon dvigati v plasteh redkega zraka. Profesor je pripravljen v skrajnem slučaju žrtvovati tudi življenje za znanost.

Pustinja

izpremenjena v vrt

Neurja, povodnji in druge elementarne neizgovorne pogosto izpremenijo pokrajine v pustanje. Redko pa se zgodi, da bi narava izpremenila pustino v krasen vrt. To se je zgodilo na davno izsušenem pustem ozemlju v Nevadi na severu Amerike, kjer zaradi strahovite vročine in pomanjkanja vode ni moglo živeti nobeno živo bitje. Zato se je dotični kraj imenoval »dolina smrti«. Letos se je pa zgodil čudež. Kar se že dolga leta ni zgodilo, se je zgodilo letos v maju. Sredi maja so se pripodili nad »dolino smrti« oblake, ki so postajali vedno gostejši in temnejši. Nenadoma se je oblak utrgal in začelo je liti kakor iz skafja. Po nalivu je deževalo še cele tri tedne.

Zemlja je bila obilo namočena in je nenadoma ozelenela. Milijoni rastlin so pognali iz zemlje, najlepše cvetlice so pokrile livade, vsa pustinja, kjer se ni hčer ni videl zelenja, se je naenkrat izpremenila v krasen naravni vrt. Botaniki menijo, da je ležalo seme rastlin

dolga leta v izsušeni zemlji, ne da bi vzkliko. »Dolina smrti« se je izpremenila v »dolino življenja«, kamor se bodo gotovo naselili kmalu tudi ljudje.

Čudni rekordi

Amerika je dežela dolarskih princes, pa tudi rekordov. Za rekorde se potegujejo tam ne le odrasli, temveč tudi mladina in celo šolarčki. Rekorde hočejo doseči zato, da bi se zanimali za film, kar so najlepše sanje vseh ameriških dečkov in deklic. Mladi so začeli loviti rekorde v tem, kdo prečpi delj časa na drevesu kakor ptica. To pomeni splezati na drevo in ostati tam moč in dan do rekorda.

Bratca Thomasova v Muskagee v Oklahomi sedita na drevesu že 140 ur. Z drevesa mečeta listke, na katerih je napisano, da ne splezata doli, dokler se ne prične šolsko leto. Sreča še, da ne zahtevata, naj spleza učitelj k njima na drevo. Dečka upata, da bosta ta čas sklenila dobro kupčijo s filmsko družbo tako, da ju oče ne našeška, ko se vrne domov. 13letni Doland Ferr iz Dubuque v državi Jowe je na dre-

vesu zaspal in padel z njega tako, da si je močno potolkel glavo. Mora si ga odpeljati v bolnico. 14letni Oskar Fox je tudi padel z drevesa in si potolkel rebra.

Pa tudi za druge rekorde se potegujejo ameriški otroci. V Atlanti se vozi šest dečkov na vozičku že več dni okrog neke hiše. Štirje mladi Američani so se odpeljali iz Saint Louisa v New York z avtomobilom zadenski, kar se pravi z drugimi besedami ali tako, da bo vsak razumel, da so med vožnjo sprednja kolesa tam, kjer bi morala biti zadnja. Prispeli so že do Cincinnati, policaji pa hite pred njimi, da bi se kam ne zaleteli.

Človek nehotne pomisli, ali je Amerika res tako srečna dežela, da nima drugih skrbi kakor take rekorde, ali pa je tako nesrečna, da se ne zaveda, da je zanimanje za glupost tudi glupost.

12.000 mazačev

v Nemčiji

Človek bi mislil, da v tako napredni državi, kakor je Nemčija, mazači ne morejo živeti na račun lahkovernega ljudstva. V resnici je pa Nemčija pravi eldorado mazačev. Čudodelni zdravniki so med nemškimi ljudstvom zelo priljubljeni. Državni statistični urad je naštel 12.098 lajičnih zdravnikov, t. j. ljudi, ki se pečajo z lečenjem bolnikov brez zdravniške diplome.

60 odstotkov posluje po mestih, 38 odstotkov na kmetih. Lani je naraslo število mazačev v Nemčiji za 337, letos bo pa prirastek najbrž še večji. Presenetljivo je tudi, da imajo mazači največ posla v večjih mestih, posebno v industrijskih krajih, dočim se jim na kmetih ne godi posebno dobro. Pravo mesto mazačev je Hamburg.

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše

Dober svet.

— Preklicano smolo imam, — toži sosed sosedu. — Letos mi je voda že trikrat zalila kurnike in ob vse kokoši sem bil.

— Kaj si ne znaš pomagati? Omisli si namesto kokoši race.

V kaznilnici.

— Tu boste imeli dovolj časa učiti se. Kakšen poklic vas najbolj veseli? — Letalec bi rad postal.

št. 28787/30.

RAZPIS.

Načelstvo mestne občine ljubljanske razpisuje oddajo:

1. Kamnoseška dela za renoviranje glavnega magistratnega poslopja.
2. Napravo železobetonskega rezervoarja za vodo na ljubljanskem gradu.
3. Napravo vodovodno-inštalacijskih del na ljubljanskem gradu.

Razpisni pripomočki se dobe v mestnem gradbenem uradu med uradnimi urami.

Ponudbe je vložiti do dne 12. avgusta 1930 do 11. ure dopoldne v mestnem uradu, Šolski drevored št. 2/II.

Mestno načelstvo v Ljubljani

dne 5. avgusta 1930.

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

Globoko užaloščeni naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naša srčno ljubljena soproga, gospa

Josipina Kolenc

soproga ravnatelja

dne 5. t. m. po dolgem, mučnem trpljenju, previdena s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v četrtek, dne 7. avgusta 1930, ob 6. uri popoldne od doma žalosti, Medvedova cesta 25 (Sp. Šiška), na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 6. avgusta 1930.

Franc Kolenc, ravnatelj, soprog in vsi ostali sorodniki.

>Mali oglasi<

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakih. Za odgovor znakol - Na vprašanje brez znamke se odgovarjamo. - Najmanjši oglaš Din 5

Železen štedilnik
naprodaj. Poizve se: Jernejeva
cesta 53. 2165

Vajenca
za slikarsko in plesarsko obrt
sprajmen. Košak Ivan, Ljubljana,
Cesta v Rož. dol. 9. 2168

MODROCE
la afrik močno blago Din 240.—
spodnje modroce, mreže, posteljne
odeje najcenejše kupite pri

RUDOLF SEVER
Mariška trg 2
Zahtevajte vzorce! 29/T

Klavirji!
Svarim pred nakupom navidezne
za blaga, cenih klavirjev!
Kupujte na obroke

od Din 400.—
prve svetovne fabrikate: Bösendorfer, Steinway, Förster Höpfl,
Stingl original, ki so nesporno
najboljši (lahka, precizna meha-
nika). Prodaja jih izključno le sod.
izvedenec in biv. učit. Glasbene
Matice

Alfonz Breznik
Mestni trg 3
Najcenejša posojevalnica.

Želodčno tinkturo
preizkušeno, proti zaprtju in dru-
gim težkočam želodca priporoča
dr. G. Piccoli, lekarnar v Ljub-
ljani. 58/T

Vsa plesarska in
soboslikarska dela
izvršuje točno, solidno in po
konkurenčnih cenah pod garan-
cijo

J. HLEBŠ
družba z o. z.
pleskarstvo in soboslikarstvo
Ljubljana, Sv. Petra c. 33.

L. Mikuš
LJUBLJANA Mestni trg 15

priporoča svojo zalogo
dežnikov in solčnikov
ter sprehajalnih palic.
Popravila se izvršujejo
— točno in solidno —

Makulturni papir
kž à Din 4.—
prodaja uprava Slovenskega Naroda,

Vezenje nevestinih oprem, zaves, pregrinjaj

najcenejše in najfinjše

MATEK & MIKEŠ, Ljubljana

(poleg hotela Strukelj)

Enitjanje, ašuriranje, predtiskanje takoj!

Pozor

lovci!

Za lovsko sezono nudi puškarna F. K. Kaiser, Ljubljana: Nove vrste lovske patrone znamke »R« basane z nemškim Hasloch brezdimmnim smodnikom in v zaogi bodo »Geco« patroni z nemškim »Rothweilskim« smodnikom.

DVOKOLESA — TEŽA OD 7 KG NAPREJ

najlažja in najmodernejša tipa
najboljših svetovnih tovarn Otro-
ški vozički od najprostejšega do
najfinjega modela. Izdelujejo se
tudi po okusu naročnika. Šivalni
stroji, motorji, pneumatika, posa-
mezni deli. Velika izbira, najnižje cene. Prodaja na obroke. Ceniki
franko.

TRIBUNA. F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov,
Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

Najboljši češki blagovi

Zajamčeno čistovolneno

moške in damske blagove

zadnjih novosti za

pomladno in letno sezijo

razpošilja starorenomirana ZALOGA TVORNIC

SUKNA

Siegel - Imhof — Brno

Palackého tř. 12, Češkoslovaška.

Največja izbira. - Najnižje tvorniške cene. - Najsolidnejša

izvršitev vseh naročil. - Na zahtevo vzorci zastoj in

poštne prosto.